

Standardul Due Diligence în materia sancțiunilor internaționale

Aveți dubii cu privire la încălcarea unor reglementari în materia sancțiunilor internaționale? Atunci trebuie să vă asigurați că realizați un Due Diligence adecvat cu privire la partenerii contractuali pe care îi aveți.

Regulamentul UE 269/2014 privind măsurile restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenința integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei („**Regulamentul 269/2014**”) reglementează obligația operatorilor economici la nivelul Uniunii Europene de a *îngheța toate fondurile și resursele economice care aparțin, se afla în proprietatea ori posesia sau sunt controlate de orice entitate desemnată sau de entități asociate celor desemnate, respectiv interdicția de a pune la dispoziție, direct sau indirect, a oricaror fonduri sau resurse economice către sau în beneficiul entităților desemnate sau entităților asociate celor desemnate*. Prin entități desemnate înțelegem persoanele fizice, juridice sau organismele care sunt supuse unor sancțiuni internaționale. Anexa nr. 1 la Regulamentul 269/2014 cuprinde lista cu persoanele desemnate în raport cu acțiunile care subminează și amenința integritatea teritorială a Ucrainei.

Din analiza interpretărilor oferite de Comisia Europeană rezultă că operatorii economici trebuie să realizeze un Due Diligence adecvat activității acestora și riscurilor la care sunt supuși.

Standardul Due Diligence trebuie să urmărească următoarele criterii:

- a) screening-ul beneficiarilor de fonduri și resurse economice pe listele de sancțiuni – poate fi util instrumentul sanctionsmap.eu, având în vedere că este un instrument dezvoltat de Comisia Europeană sau se poate proceda la analiza listei din Anexa nr. 1 la Regulamentul 269/2014. Persoanele desemnate se afla în cadrul coloanei *nume* din Anexa nr. 1, dar sunt vizate și entitățile asociate celor desemnate. Aceste entități asociate *se pot regăsi* în cadrul coloanelor *informații de identificare* sau *motive* din Anexa 1 mai sus numită;
- b) investigațiile media – Comisia Europeană folosește terminologia de *adverse media investigations* pentru analizele făcute pe internet și pe website-urile de știri; astfel, pentru a îndeplini standardul de due diligence în materia sancțiunilor internaționale, operatorii economici trebuie să caute informații despre potențialul cocontractant și pe internet, cât și în presa. Recomandăm ca în cazul găsirii unor informații generale de tipul *societatea X este controlată de un oligarh rus*, eventual și numele acestuia, societatea să depună diligențe suplimentare pentru a afla identitatea persoanei respective și apoi a determina dacă acea persoană (aflată pe lista de sancțiuni) controlează sau nu entitatea cu care se dorește desfășurarea de afaceri;
- c) analiza criteriului de control privind participarea persoanei desemnate în societate – în materia sancțiunilor internaționale, o societate este considerată a fi controlată de alta societate/ persoana desemnată dacă este deținută mai mult de 50% de aceasta din urmă. Comisia Europeană a clarificat că acest prag de 50% trebuie urmărit și în mod cumulativ; astfel, spre exemplu, o persoană desemnată are 30%, iar alta persoană are 21%, societatea trebuie să fie considerată ca fiind controlată de persoane desemnate întrucât participațiile agregate duc la procentul de 51%.

Pe lângă criteriul prezentat anterior, o societate poate fi considerată ca fiind controlată de o alta societate/ persoană desemnată dacă sunt îndeplinite și alte criterii, de exemplu persoana sancționată are dreptul de a revoca sau numi majoritatea membrilor organelor de conducere sau supraveghere dintr-o anumită societate sau are puterea de a exercita o influență dominantă în societate. Aceste criterii sunt utile în

special în cadrul societăților de tip holding, pentru a vedea care sunt înțelegerile societare dintre entitățile desemnate și partenerul cocontractant.

Astfel cum menționează și Comisia Europeană, nu există un model general valabil pentru Due Diligence în materia sancțiunilor internaționale – *no one-size-fits all model of due diligence*. Totuși, operatorul economic trebuie să analizeze pe toate planurile identitatea cocontractanților și să probeze ca a desfașurat verificările menționate mai sus.

În privința sancțiunilor, de interes este Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale („**OUG 202/2008**”). În acord cu prevederile acestui act normativ, *orice persoană care are date și informații despre persoane sau entități desemnate, care deține sau are sub control bunuri ori care are date și informații despre acestea, despre tranzacții legate de bunuri sau în care sunt implicate persoane ori entități desemnate are obligația de a înștiința autoritatea competentă potrivit prezentei ordonanțe de urgență din momentul în care ia cunoștința despre existența situației care impune înștiințarea*.

Nerespectarea obligațiilor din OUG 202/2008 se sancționează, de la caz la caz, cu amenda contravențională între 10.000 LEI și 30.000 LEI. De asemenea, pot fi aplicate sancțiuni complementare – suspendarea avizului, licenței sau autorizației de exercitare a unei activități ori, după caz, suspendarea activității persoanei juridice, pe o durată de la o lună la 6 luni sau retragerea licenței sau avizului pentru anumite operațiuni sau activități, pe o durată de la o lună la 6 luni ori definitiv.

În concluzie, realizarea unui Due Diligence adecvat în materia sancțiunilor internaționale este obligatoriu și cât se poate de important. Prejudiciile pentru operatorii economici care nu realizează această analiză de risc sau nu o realizează la un standard corespunzător sunt considerabile – începând cu amenzi, până la suspendarea activității, iar prejudiciile reputaționale pot fi mult mai mari. De asemenea, este de reținut și abordarea Comisiei Europene cu privire la sancțiunile internaționale – în prezent, este în curs de elaborare și adoptare o Directivă care să conțină măsuri minime privind definirea infracțiunilor și pedepselor pentru încălcarea măsurilor restrictive¹. Astfel, încălcarea obligațiilor menționate s-ar încadra, în viitorul mai mult sau mai puțin apropiat, în categoria infracțiunilor.

1. Comunicatul de presă este disponibil aici –

<https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2022/11/28/sanctions-council-adds-the-violation-of-restrictive-measures-to-the-list-of-eu-crimes/>.